

Samenwerkingsverband
Regio Eindhoven

21 gemeenten boeken samen resultaat

SRE Jaaroverzicht 2008

Winter

Lente

Zomer

Herfst

Voorwoord

Beste lezer,

Eenentwintig gemeenten werken samen om deze fantastische regio sterker te maken. En dat is belangrijk, zeker in 2008. Het afgelopen jaar werd vooral ingekleurd door de slechte economische situatie. Veel bedrijven en burgers in onze regio hebben daar last van. Door diverse maatregelen op nationaal, provinciaal, lokaal én regionaal niveau proberen we juist nu een stevig fundament te leggen voor groei en economische versterking na deze crisis. Maar gelukkig was er afgelopen jaar veel meer aan de hand. Zo hebben we met elkaar veel aandacht besteed aan de bereikbaarheid van Zuidoost-Brabant. De aanbesteding van het openbaar vervoer is uitstekend verlopen en de ombouw van de randweg vordert gestaag. Maar ook op andere gebieden boeken we schitterende resultaten. Om u over deze resultaten te informeren hebben we voor het eerst een jaaroverzicht gemaakt. Het doet mij dan ook een groot genoegen om dit overzicht aan u te mogen presenteren.

Met recht kunnen we trots zijn op wat we in 2008 bereikt hebben. Denk bijvoorbeeld aan de Brainportprogramma's en de integrale Dorpsontwikkelingsprogramma's (iDOP's) die zijn opgesteld. Herkenbare projecten die laten zien dat we elkaar versterken. Ook is vorig jaar de beslissing genomen om de bestuursstructuur te veranderen. Deze is per 1 januari 2009 gewijzigd. Nu zijn er geen vijftig maar 21 regionaalsleden en krijgt het portefeuillehoudersoverleg een grotere taak in de regionale samenwerking. De verwachting is dat dit bovendien zal leiden tot een grotere inbreng van gemeenten in het regionale beleid. Verder kunnen we hierdoor sneller anticiperen op kansen en bedreigingen. En dat is juist in deze economische situatie van betekenis. Daarom is het belangrijk dat we ook in 2009 met alle betrokkenen, overheid en bedrijfsleven, de handen ineen slaan en er met z'n allen de schouders onder zetten!

Rob van Gijzel
Voorzitter Dagelijks bestuur SRE

Januari

Februari

Samenwerking SRE en Regio VVV krijgt ander karakter

Tot 2008 financierde het SRE alle activiteiten van de Regio VVV. Vanaf januari 2008 is dat ingrijpend veranderd. Voortaan neemt het SRE twee diensten af tegen betaling. De eerste dienst die wordt bekostigd is voor de promotie van de regio. Hiervoor krijgt de Regio VVV in 2008 en 2009 € 0,25 per inwoner per jaar. Voor de uitvoering van een aantal basistaken betaalt het SRE daarnaast € 0,55 per inwoner per jaar. Tot de uitvoering behoren: de website, drukwerk, balie en receptiewerk, informatiemanagement en de afdeling Meetings & Conventions.

> Informatiepunt Dorpsontwikkeling ondersteunt uitvoering iDOP's Kennis en ervaring toegankelijk maken

Het mooie aan een integraal Dorpsontwikkelingsprogramma (iDOP) is dat de bewoners actief betrokken zijn bij de opstelling ervan. Veel bewoners raken enthousiast en willen bijdragen aan de versterking van het woon-, werk- en leefklimaat in het eigen dorp. Maar hoe? Het SRE Informatiepunt Dorpsontwikkeling ondersteunt gemeenten vanaf 2008 bij de uitwerking van een iDOP in projecten. De opgedane kennis en ervaring is voor alle gemeenten beschikbaar. Eind 2008 waren er iDOP's opgesteld voor 40 kernen in de gemeenten. Werk aan de winkel dus!

> Hermes wint aanbesteding 30% meer busritten in de regio

Op 28 januari maakte het SRE bekend dat vervoersbedrijf Hermes vanaf december 2008 het openbaar vervoer in de regio zal verzorgen. Dat gebeurt met 175 gloednieuwe bussen. Deze hebben airco en voldoen aan de strengste milieunormen voor de uitstoot van schadelijke stoffen. Bovendien hebben alle bussen een display waarop actuele reisinformatie zichtbaar is. Hermes zal ruim 30% meer ritten verzorgen dan voorheen. Die uitbreiding zit vooral in het stedelijk net en in de corridor Valkenswaard - Eindhoven. Door deze uitbreiding zal het aantal medewerkers ook toenemen. In 2009 wordt de vloot nog uitgebreid met negen Phileasbussen, die in opdracht van het SRE zijn verbeterd ten opzichte van de eerste versie.

Maart

> Eerste toeristisch aanjager van start in de regio. Focus: uitvoering van het Kompas II programma.

A2-zone wordt visitekaartje van Brainport

Naast de A2 ligt de toekomst. Het gebied rond de A2 wordt het visitekaartje van Brainport. Daarom hebben het SRE, de provincie Noord-Brabant, het Rijk en de gemeenten Eindhoven, Veldhoven, Best, Waalre en Son en Breugel de contouren geschetst van de integrale gebiedsontwikkeling van de A2-zone. Hiermee wordt verrommeling van het gebied voorkomen. Omdat het hier om een grote regionale opgave ging, bekrachtigden de partijen hun bedoelingen door een intentieverklaring te ondertekenen.

Reeks maatregelen verbetert bereikbaarheid

Het aantal verkeersbewegingen groeit nog steeds. Om de noodzakelijke bereikbaarheid van de regio te waarborgen, heeft het SRE in maart 2008 het gewijzigde maatregelenpakket 2005-2010 vastgesteld. Dit in het kader van Beter Bereikbaar Zuidoost-Brabant (BBZOB). Het pakket bevat tal van maatregelen om de bereikbaarheid van de regio te bevorderen. De maatregelen variëren van het plaatsen van attentieborden tot het verlagen van de maximumsnelheid op rotondes. Van het optimaliseren van een netwerkregeling tot sluipverkeerwerende regels. Hoewel er een zekere spreiding is, concentreert het grootste deel van de maatregelen zich in en rond de twee steden Eindhoven en Helmond.

Regio samen op de bres voor klimaat

De 21 regiogemeenten gaan in de periode 2008-2012 serieus aan de slag met het klimaatbeleid. In april ondertekenden ze een intentieverklaring met die strekking. SenterNovem en het Servicepunt Energie van het SRE geven ondersteuning. Een belangrijk doel is om de uitstoot van broeikasgassen met 6% te verminderen ten opzichte van 1990. Mogelijke projecten zijn de ontwikkeling van een energiescan voor verhuizende bedrijven en de realisatie van warmte-koude-opslag bij nieuwbouwprojecten.

April

> Taskforce Technologie Onderwijs-Arbeidsmarkt (TTOA) legt in ambitieus rapport accent op flexibilisering regionale arbeidsmarkt.

Investeren in Hoogwaardig Openbaar Vervoer loont

Het openbaar vervoer is een factor van belang als het om mobiliteit gaat. De regio legt daarom nadruk op het realiseren van Doorstroommassen en een Hoogwaardig Openbaar Vervoersnetwerk (HOV). Doorstroommassen verbeteren de doorstroming en verhogen de gemiddelde snelheid, terwijl HOV extra kwaliteit biedt, waardoor het openbaar vervoer aantrekkelijker wordt. In april stelde het SRE in de regionale visie vast, dat investeren in infrastructuur voor openbaar vervoer leidt tot verhoging van de gemiddelde snelheid. In combinatie met gestrekte routing zorgt dit voor kortere rijtijden en dus voor lagere exploitatiekosten. Bovendien zal beter OV leiden tot meer reizigers. Kortom: investeren in HOV loont.

Mei

> Met het Aanjaagfonds Kompas II stimuleert het SRE ondernemers om meer bijzondere vrijetijdsproducten te ontwikkelen.

Juni

Alcoholpreventie met 'Laat je niet flessen!'

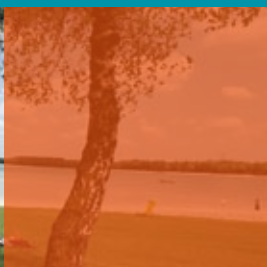
In onze regio drinken jongeren meer dan gemiddeld. Dit kan leiden tot grote gezondheidsrisico's zoals hersenschade, groei stoornissen en een vergrote kans op een alcoholverslaving. In 2006 startte het SRE het alcoholpreventieproject 'Laat je niet flessen!', gericht op jongeren tussen de 10 en 15 jaar en hun omgeving. Doel van het project is het opschuiven van de startleeftijd naar 16 jaar en het afnemen van openbare dronkenschap. 'Laat je niet flessen!' heeft er in 2008 voor gezorgd dat de startleeftijd van 12,2 naar 14,1 jaar is verhoogd. Ook is het zogenaamde binge-drinken gestabiliseerd. Binge-drinken is op een gelegenheid veel meer drinken dan verantwoord is.

Nog meer uit de weg halen

haalmeeruitdeweg.nl

Wie een actueel overzicht wil hebben van wegwerkzaamheden en evenementen in Zuidoost-Brabant kan sinds 2007 terecht op haalmeeruitdeweg.nl. In juni 2008 werd de site sterk verbeterd, op basis van een evaluatie door Fontys Hogescholen. De informatie over wegwerkzaamheden is toegankelijker gemaakt, de waarschuwingen per e-mail komen voortaan twee dagen voor aanvang van de hinder en geven specifieke informatie over wanneer de hinder optreedt en hoeveel vertraging er verwacht wordt. Kortom, sinds juni halen bezoekers van de site nog meer uit de weg.

> Vaststelling jaarlijkse Meerjaren Uitvoeringsprogramma Verkeer en Vervoer (MJUP). Doel is het budget bepalen voor een periode van vijf jaar.

Samenwerking milieu is maatwerk

De regiogemeenten willen in hun samenwerking op milieugebied meer aandacht voor de verschillende behoeftes van de stedelijke en de landelijke gemeenten. De stedelijke gemeenten vragen voornamelijk om integratie van de milieuthema's binnen de grotere regionale projecten. De landelijke gemeenten hebben vooral behoefte aan kennisuitwisseling, belangenbehartiging en inhoudelijke ondersteuning. Dit onder andere op het gebied van plattelandsontwikkeling en afval. In mei heeft het SRE de uitgangspunten ingebracht voor het nieuwe Regionaal Milieuwerkprogramma voor 2009. Hierbij hebben de verschillende behoeftes hun plek gekregen. De 21 gemeenten hebben positief gereageerd. De samenwerking blijft, het karakter verandert. In november is het Regionaal Milieuwerkprogramma vastgesteld.

Ruimtelijke ontwikkeling ondersteunt economische ontwikkeling regio

Zuidoost-Brabant is een sleutelgebied voor de nationale economie; de regio behoort tot de top van innovatieve regio's in Europa. Om die sterke positie te behouden, is naast een economisch stimuleringsbeleid, veel aandacht nodig voor de woon- en leefomgeving. Daarvoor heeft de regio het Ruimtelijk Programma Brainport Eindhoven (RPB) opgesteld. Het RPB koerst op een regio met enerzijds een hoogwaardige (kennis)infrastructuur en anderzijds de juiste omstandigheden om prettig te wonen, leven en te werken. Het SRE stelt zich actief op om ruimtelijke ontwikkelingen zo snel mogelijk van tekentafel naar uitvoering te brengen.

Op weg naar 2600 km aaneengesloten wandelroutenetwerk

Vanaf 2009 kunnen wandelaars in de regio genieten van een wandelnetwerk van 2600 aaneengesloten kilometer. In 2003 werden in Oirschot de eerste delen van het wandelroutenetwerk gerealiseerd. Dit was een proefproject. Een zeer geslaagd project wel te verstaan, want wandelaars en andere betrokkenen bleken razend enthousiast. Daarna ging het snel. In 2008 kwamen de wandelroutenetwerken van Deurne, Someren, Nuenen, Waalre, Asten, Cranendonck, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Laarbeek en Veldhoven gereed. De netwerken in Son en Breugel, Geldrop-Mierlo, Valkenswaard en Eindhoven volgen nog.

> Bosplan Vaarle krijgt vorm Eindhoven en Helmond ontmoeten elkaar in het groen

Met het Bosplan Vaarle worden Eindhoven en Helmond door een groene zone aan elkaar verbonden. Sinds 2002 worden er gestaag nieuwe bomen aangeplant. Er ontstaat een bos dat straks een duurzame, groene 'buffer' vormt tussen de twee grote steden in de SRE-regio. Het bosplan is onderdeel van een groter recreatief geheel voor het stedelijk gebied rond Eindhoven en Helmond. De golfbaan Gulbergen en het dierenpark Europa vormen daar onderdelen van. De bomen groeien op subsidies van het Rijk en de Provincie. Ook gelden uit Gulbergen vormen een goede voedingsbodemp.

> Gemeenten lopen achterstand in Regio haalt doelstelling huisvesting asielzoekers

Gemeenten moeten elk halfjaar asielzoekers huisvesten die een verblijfsvergunning hebben gekregen. Halverwege 2008 had de regio in totaal een voorsprong van 48 huisvestingen, plus een nieuwe opgave van 149. Eind 2008 waren deze mensen allemaal gehuisvest. De regio doet het dus uitstekend, want het is voor het eerst sinds 1995 dat er geen achterstand is. De extra taak in het kader van de Pardonregeling, voor de periode tot 1 januari 2010, is nog niet uitgevoerd; 486 mensen moeten nog van huisvesting worden voorzien.

> Nieuwe kaart Regionale Fietsnet met Sternet

De fiets wordt de ster

In de zomer presenteerde het SRE een nieuwe kaart van het Regionale Fietsnet met Sternet. Het Regionale Fietsnet is een samenhangend netwerk van directe, veilige en comfortabele routes met fietsvoorzieningen. Daarbinnen vormen routes met een bovengemiddeld belang het Sternet. Het Sternet legt verbindingen naar NS-stations, scholengemeenschappen, bedrijventerreinen en andere knooppunten. De fietspaden van het Sternet worden met het oog op grote aantallen gebruikers hoogwaardig uitgevoerd wat betreft doorstroming, verharding, verlichting en bewegwijzering. De regionale fietsverbindingen besloegen in 2008 in totaal 1120 km.

> Uitwerking sociale paragraaf Regionale Agenda SRE Iedereen moet meedoen!

In 2008 heeft het SRE de uitwerking van de sociale paragraaf van de Regionale Agenda ter hand genomen. Het SRE concentreert zich op drie thema's die voor alle gemeenten van belang zijn. Deze thema's zijn: (sociale) arbeidsmarkt, betere inrichting van de zorg en langer thuis wonen. Met het veld is in kaart gebracht welke problemen er op deze terreinen spelen en wat mogelijke, innovatieve oplossingen kunnen zijn. In het najaar is een beleidsnota opgesteld die in 2009 tot uitvoering wordt gebracht.

September

> SRE Woningmarktonderzoek

Bouwen wat de markt vraagt

In september presenteerde het SRE de resultaten van het SRE Woningmarktonderzoek 'Wonen in Zuidoost-Brabant'. Opvallende uitkomst: er lijken te veel woningen gepland in de regio. De twee steden in de regio bouwen bovendien te veel (huur) appartementen terwijl de landelijke gemeenten juist te veel (koop)ééngezinswoningen hebben gepland. Hoogste tijd om het beleid bij te stellen en voortaan meer aan te sluiten bij de bestaande woonwensen. Hiervoor biedt het SRE Woningmarktonderzoek de gegevens aan.

> Sociaal-economisch beleidsplan 2008-2013

21 gemeenten schrijven hun economische toekomst

Het sociaal-economisch beleid voor de regio dient de belangen van alle 21 gemeenten. Daarom legde het bestuur van het SRE het meerjarenbeleidsplan 2008-2013 als 'majeur dossier' ter consultatie voor aan de 21 gemeenteraden.

Door hun reacties groeide het beleidsplan. In september werd het goedgekeurd. De ambitie is helder: de regio Zuidoost-Brabant kan zich meten met de beste kennisregio's van Europa. De regio kent een stabiele en duurzame groei waarbij inzet op kennis en technologie niet alleen economische welvaart genereren, maar ook bijdragen aan het welzijn van alle inwoners.

Oktober

> SRE Monitor Wonen 2008

Zicht op bevolking, huishoudens en woningvoorraad

Het aantal inwoners in de regio zal de komende jaren mondjesmaat groeien. Het aantal huishoudens daarentegen stijgt sterk. Zo is in de periode 2000-2008 het aantal woningen met 20.000 toegenomen. Dit is een stijging van 7%. Hierbij ging het vooral om koopwoningen. In de steden werden relatief veel goedkope woningen gebouwd, terwijl in de overige gemeenten relatief veel duurdere koopwoningen werden vervaardigd. Deze en vele andere gegevens werden in oktober gepresenteerd in de SRE Monitor Wonen 2008. Ook werd duidelijk dat er een kans is dat het woningtekort in 2010 wordt teruggedrongen tot 1,5%, conform de afspraak met VROM. Voorwaarde is wel dat het bouwtempo omhoog gaat. De Monitor biedt door deze gegevens een goed zicht op de toekomst en zal een belangrijke input zijn voor het woningbouwprogramma 2010-2020.

13 woningbouwcorporaties werken samen met 21 gemeenten

In de periode 2010-2020 zullen bijna 26.000 woningen gebouwd worden in de regio. Daarvan zijn 7.344 sociale woningen, de rest wordt in de vrije sector gebouwd. Omdat de behoefte aan sociale woningen in De Peel en De Kempen groter is dan het aanbod, zal in die gebieden relatief veel in de sociale sector gebouwd worden. In het Stedelijke gebied zal juist meer in de vrije sector gebouwd worden. Zo werd in oktober overeengekomen. Bij de totstandkoming van het Regionaal Woningbouwprogramma werken de 13 woningbouwcorporaties in de regio samen met het SRE. Doel is om de bestaande woningvoorraad te analyseren, zodat nieuwbouw in de toekomst strategisch ingezet kan worden.

November

€ 65 miljoen om de bereikbaarheid te verbeteren

De regio is moeilijk bereikbaar. Dat inzicht is ook bij de regering doorgebroken. Daarom investeert het Rijk 65 miljoen om de bereikbaarheid in Zuidoost-Brabant te verbeteren. Een deel van dat bedrag is voor de uitvoering van diverse wegenprojecten. Een ander deel is voor de tweede regionale HOV-as van Nuenen over Eindhoven CS naar de High Tech Campus. Minister Eurlings gaf daarnaast aan dat de regionale wegenstructuur één van de vijf prioriteiten is in zijn Mobiliteitsaanpak. Voor de vijf prioriteiten is € 1,34 miljard beschikbaar, over de verdeling hiervan wordt later besloten.

N69 overgedragen aan provincie

De N69 gaat dwars door de bebouwde kom van Aalst en Valkenswaard. Deze weg vormt de verbinding van Eindhoven met België. Op 29 november 2008 heeft het Rijk de N69 overgedragen aan de provincie waarmee deze weg de status heeft gekregen van provinciale weg. Tegelijkertijd droeg het SRE haar regierol in de studie naar oplossingsmogelijkheden van de problemen rondom de N69, over aan de provincie. De komende jaren gaat de provincie samen met het SRE deze problemen te lijf. Met een breed scala aan mogelijkheden en in samenwerking met relevante partners.

Regio stelt beleid vast voor bedrijventerreinen

De regering en de provincie hebben aangedrongen op een bijgesteld bedrijventerreinenbeleid. Uitgangspunten zijn duurzaamheid en de samenhang tussen bestaande en nieuwe terreinen. In Zuidoost-Brabant wordt voornamelijk ingezet op herstructurering, zorgvuldig ruimtegebruik en doorverwijzing. Het doel is de economische kracht van de regio te versterken en te behouden. In de Regionale Agenda Bedrijventerreinen (RAB) zet het SRE de langetermijnvisie op de bedrijventerreinprogrammering uiteen. Hierbij is samengewerkt met de gemeenten, de Kamer van Koophandel, NV Rede en het georganiseerde bedrijfsleven. In november werd duidelijk dat alle gemeenten de hoofdlijnen onderschrijven.

December

SRE krijgt nieuwe bestuursstructuur

Het karakter van de regionale samenwerking moet bestuurlijk en uitvoeringsgericht zijn, vinden de regiogemeenten. Raadsleden willen actief geïnformeerd worden over de diverse beleidsontwikkelingen. Daarnaast moet de besluitvorming van de gemeenten en het SRE op elkaar afgestemd worden. Om hieraan tegemoet te komen besloten de gemeenten tot een aantal wijzigingen. Zo werd het aantal regioraadsleden teruggebracht van 50 naar 21, ieder met een gewogen stemrecht. Verder zijn de adviescommissies afgeschaft en is de rol van het portefeuillehoudersoverleg vergroot. De nieuwe structuur zal er aan bijdragen dat de regio kansen beter kan benutten en dat de samenwerking tussen de gemeenten nog beter zal verlopen. De nieuwe structuur is per 1 januari 2009 ingevoerd.

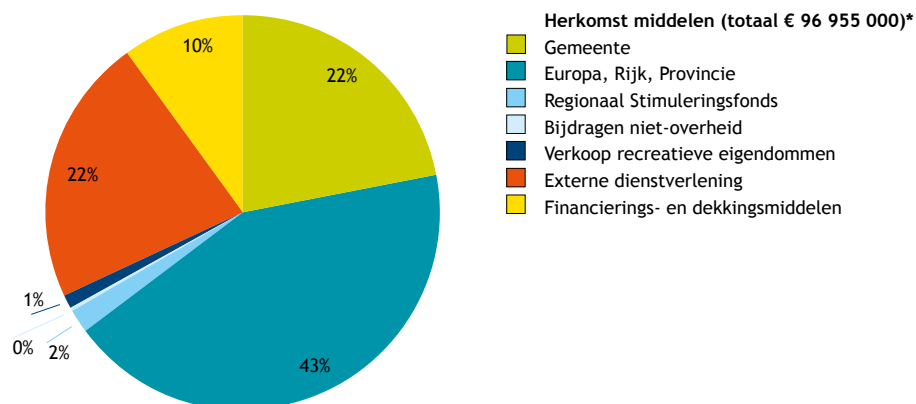
Bereikbaarheidsprogramma Zuidoostvleugel BrabantStad

In 2007 hebben bestuurders van het SRE, provincie en betrokken gemeenten overeenstemming bereikt over een samenhangend maatregelenprogramma. De hoofd-dossiers in het programma zijn de A2-zone als internationale etalage van Brainport, het middengebied als laagdynamisch tegenwicht temidden van de stedelijke dynamiek van Eindhoven en Helmond en de N279 als ontwikkelingszone. Het Bereikbaarheidsprogramma is in het najaar van 2007 in de betrokken gemeenten bekrachtigd, evenals in de commissie Economie, Mobiliteit en Grotestedenbeleid (EMG) van Provinciale Staten en de Regioraad van het SRE. Het Bereikbaarheidsprogramma en de daarvoor gevolgde aanvliegroete hebben erin geresulteerd dat in 2008 het SRE, provincie en de ministeries van V&W, EZ, VROM en LNV gezamenlijk een pilot MIRT-verkenning hebben uitgevoerd. Deze is in oktober 2008 afgerond. MIRT staat voor Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport. In de nota Mobiliteitsaanpak heeft minister Eurlings de regionale wegenstructuur rond Eindhoven/Helmond als nationale prioriteit bestempeld en hieraan een financiële reservering gekoppeld. Het najaar van 2008 is besteed aan het uitvoeren van aanvullende analyses. Dit met de insteek om in het halfjaarlijkse MIRT-overleg in 2009 de rijksreservering concreet ingevuld te krijgen en om toestemming te krijgen om van de verkennings- naar de uitwerkingsfase te gaan.

Cijfers 2008

Herkomst middelen SRE

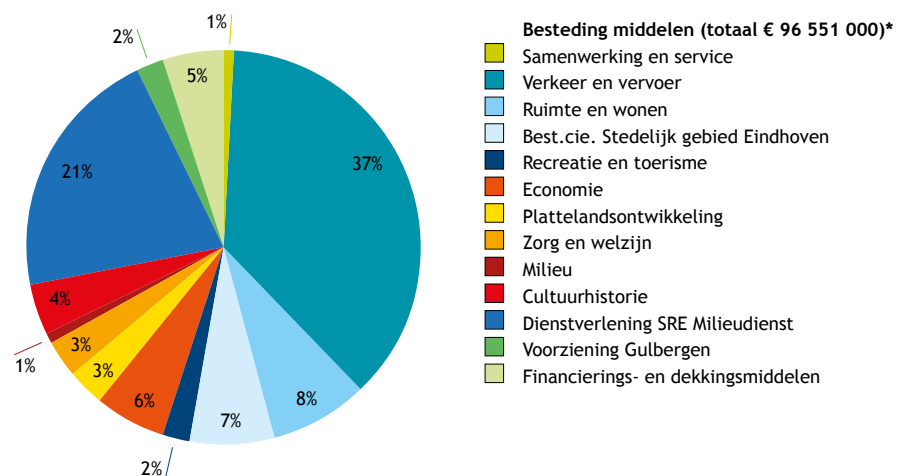
In onderstaand diagram ziet u waar de middelen van het SRE, de SRE Milieudienst en het Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (RHCE) vandaan komen. Circa 22 procent van deze middelen komt van de 21 gemeenten. Zij betalen dit als inwonersbijdrage voor regionale taken en projecten. De grootste financiële bijdrage wordt geleverd door Europa, het Rijk en de provincie (circa 43%). Dit is voornamelijk voor de wettelijke taken en grote projecten. Een ander belangrijk deel (circa 22%) verdient het SRE met de contractactiviteiten voor individuele gemeenten. Deze activiteiten zijn ondergebracht bij de SRE Milieudienst.

* De percentages zijn afgerond

Besteding middelen SRE

In onderstaand diagram ziet u de besteding van de middelen per programma. De programma's Verkeer en Vervoer en Ruimte en Wonen nemen circa 45% van het budget voor hun rekening. Circa 20% wordt uitgegeven bij de SRE Milieudienst. De resterende 35% is verdeeld over de overige tien programma's.

* De percentages zijn afgerond

Colofon

Dit is een uitgave van het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven.

Tekst en opmaak: Het Hoofdstation
Redactie: Inge Lammers, Linda Scheepers
Drukwerk: Drukkerij Van Druenen

Samenwerkingsverband
Regio Eindhoven

uw regio wordt er beter van

Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo,
Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen c.a., Oirschot, Reusel-De Mierden,
Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven, Waalre

Samenwerkingsverband
Regio Eindhoven

Keizer Karel V Singel 8
Postbus 985
5600 AZ Eindhoven

T : 040 259 45 94
F : 040 259 45 40
E : info@sre.nl
I : www.sre.nl

